

Dominga Larrauri
Galdakao, Bizkaia (1897)

Aurkibidea

Biografia

Berezikoetxe baserrikoa. Baserrian lan egiteaz gain, gaztetan dinamita eta bolbora egiten ere lan egin zuen. Gerra bizi izan zuen eta Sopuertan pasatu zituen hiru aste familiarekin. Kantak, esaerak eta ipuinak dakizki.

Zintak

GAL-026

- **Proiektua:** IRALeren Bizkaiera Bilduma
- **Elkarrizketatzailea(k):** Agirresarobe, Kolesti
- **Data:** 1986-05-19
- **Iraupena:** 66 min
- **Euskarria:** VHS Standard
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

GAL-027

- **Proiektua:** IRALeren Bizkaiera Bilduma
- **Elkarrizketatzailea(k):** Agirresarobe, Kolesti

- **Data:** 1986-05-19
- **Iraupena:** 89 min
- **Euskarria:** VHS Standard

GAL-032

- **Proiektua:** Fondo partikularrak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Egiluz, Marisa
- **Data:** 1986-06-23
- **Iraupena:** 31 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Emalea:** Egiluz, Marisa

Pasarteak

1. Dinamita lantegian eta soroan

- **Erref:** GAL-026/003
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:02:56. **Bukatu:** 00:05:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Bizkaiko lantegiak » Bilbo Handiko lantegiak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:

Soroan, basoan, iturrian, abereak gobernatzen eta etxean lan egiten zuen baserrian. Hamalau urterekin dinamita egiten hasi zen lantegian. Lantegitik sorora joaten zen lanera. Atsedean gutxi hartzen zuen.

2. Bolbora egiten, baldintza hobek

- **Erref:** GAL-026/004
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:05:36. **Bukatu:** 00:07:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Bizkaiko lantegiak » Bilbo Handiko lantegiak

Laburpena:

Bolbora egiten hasi zenean, lan-baldintza hobek zituen dinamita egiten baino. Ibaian garbitzen zituen arropak. Porrusalda jaten zuten askotan, txerrikiarekin.

3. Igandeetan erromeriara

- **Erref:** GAL-026/005
- **Iraupena:** 0:02:55. **Hasi:** 00:07:43. **Bukatu:** 00:10:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Erromeria igandeetan izaten zen. Aimarietarako etxeratu behar izaten ziren. Nobioarekin erromerian elkartzan zen eta gero etxera laguntzen zion. Filarmonika eta panderoa jotzen zituzten. Mutilek txakur handia ordaintzen zuten dantzarako. Diru asko zen.

4. Jatordua lantegian bertan

- **Erref:** GAL-026/006
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 00:10:38. **Bukatu:** 00:12:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Bizkaiko lantegiak » Bilbo Handiko lantegiak

Laburpena:

Lantegira joaten zenean, han bertan bazkaltzen zuten. Lehengo janaria oraingoa baino elikagai hobea zela dio. Kooperatiban "fota" izeneko ogia eskuratzen zuten.

5. Lantegiko baldintzak

- **Erref:** GAL-026/008
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:13:24. **Bukatu:** 00:14:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:

Lantegiko ordutegiak eta ohiturak azaltzen ditu.

6. Sopuertara ihesi abereekin

- **Erref:** GAL-026/009
- **Iraupena:** 0:02:50. **Hasi:** 00:14:51. **Bukatu:** 00:17:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra

Laburpena:

Sopuertara joan ziren abereekin oinez. Babeslekura jatekoa eramatera joaten zen. Soldaduak joan zirenekoa azaltzen du.

7. "Gabon bonbon" esaera

- **Erref:** GAL-026/017

- **Iraupena:** 0:04:34. **Hasi:** 00:35:39. **Bukatu:** 00:40:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Esaerak
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Kantei buruzko azalpenak

Laburpena:

Esaera zaharrak esaten ditu. Gabonetako jatordua eta ohiturak kontatzen ditu. Gabon kantetan ibiltzen ziren. "Gabon bonbon, natibittete ase ta bete, San Estebantxe lehenago letxe."

8. "Urtebarri barri" kanta

- **Erref:** GAL-026/018
- **Iraupena:** 0:02:50. **Hasi:** 00:40:13. **Bukatu:** 00:43:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Gabon kantak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

<p>Astebarruan indaba jaten zuten. Domeketan garbantzuak, okela eta ogia jaten zituzten. Gabon Zaharretan intxaur-saltsa jaten zuten. Urtebarri kantetan joaten ziren. "Urtebarri barri, dekonak ez dekonari, nik ez dekot eta niri, niri ostabere txarri belarri". Errege Egunean ere, erregen batzea egiten zuten.</p>

9. "Ama buruan min dot" koplak

- **Erref:** GAL-026/021
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:45:26. **Bukatu:** 00:47:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:

"Hamar hamaiketako, eguzki beroa, ama buruan min dot, neu etxera noa. Ama buruan min dot, ez esan aiteri, gaueko errondiak galdu nauela ni. Gauean errondan ta goizean logure, ez zara zu maiteko osasunen gure." Azalpena ematen du.

10. Sorgina eta urrezko orraziaren ipuina

- **Erref:** GAL-026/025
- **Iraupena:** 0:04:33. **Hasi:** 00:52:57. **Bukatu:** 00:57:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Sorginaren ipuina kontatzen du, errekan orrazia kendu zionari mehatxu egin zionekoa. Aitak esaten zion orrazia ez zela sorginena, sorginak pertsonak zirela.

11. Izararekin batuta agertzen zenaren kontua

- **Erref:** GAL-026/026
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 00:57:30. **Bukatu:** 00:59:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Aitari norbait izararekin batuta agertu zitzaioneko kontua.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-05-30

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com